

SOẠN BÀI NGỮ VĂN LỚP 8

LÀM THƠ BẢY CHỮ

I. Chuẩn bị ở nhà

II. Hoạt động trên lớp

1. Nhận diện luật thơ

- + Thơ bảy chữ cổ thể (thơ cổ phong)- thất ngôn có hình thức đối tự do
- + Thất ngôn Đường luật (8 câu 7 chữ) và thất ngôn tứ tuyệt (bốn câu 7 chữ) có niêm luật chặt chẽ
- + Thơ bảy chữ hiện đại tự do, linh hoạt

2. Nhịp trong thơ thường là 4/3 hoặc 2/2/3

3. Vần trong thơ bảy chữ

- + Có thể các vần chính trùng hoàn toàn nhau

Thân em vừa trắng lại vừa tròn
Bảy nổi ba chìm với nước non
Rắn nát mặc dầu tay kẻ nặn
Mà em vẫn giữ tấm lòng son.

- + Vần thông, có thể không trùng nhau hoàn toàn

Đi, bạn ơi, đi! Sống đủ đầy
Sống trào sinh lực, bốc men say.

- + Vần có thể bằng, cũng có thể trắc.

Mẹ ơi! Chiếc áo con đã rách
Con biết làm sao trở lại nhà
Để mẹ và giùm? Con thấy lạnh

Gió lùa nổi nhớ thấm vào da.

4. Suu tập một số bài thơ 7 chữ để chép vào vở

- Những bài thơ bảy chữ như Cảnh khuya (Hồ Chí Minh), Qua Đèo Ngang (Bà Huyện Thanh Quan), bạn đến chơi nhà (Nguyễn Khuyến)...

Qua Đèo Ngang

Bước tới đèo Ngang bóng xế tà

Cỏ cây chen đá, lá chen hoa

Lom khom dưới núi tiều vài chú

Lác đác bên sông chợ mấy nhà

Nhớ nước đau lòng con quốc quốc

Thương nhà mỏi miệng cái gia gia

Dừng chân đứng lại trời non nước

Một mảnh tình riêng ta với ta

II. Hoạt động trên lớp

1. Nhận diện luật thơ

a, Chiều

Chiều hôm/ thẳng bé/ cưỡi trâu về

Nó ngẩng đầu lên/ hớn hờ nghe

Tiếng sáo/ điệu cao/ vọi vọi rọt,

Vòm trời trong vắt/ ánh pha lê

b, Sửa lại bài thơ Tỏi của Đoàn Văn Cừ

Trong túp lều tranh cánh liếp che

Ngọn đèn mờ, tỏa ánh sáng xanh lè

Tiếng chày nhịp một trong đêm vắng

Như bước thời gian đếm quăng khuya.

- Từ “xanh xanh” được sửa thành “xanh lè” bởi tiếng cuối cùng câu thứ hai phải vần với tiếng cuối cùng thứ nhất.

2. Tập làm thơ

a,

Tôi thấy người ta có bảo rằng:
Bảo rằng thằng Cuội ở cung trăng!
Một mình buồn bã trông với ngóng
Hướng xuống dương gian nỗi nhớ nhà.

b,

Vui sao ngày đã chuyển sang hè,
Phượng đỏ sân trường rộn tiếng ve
Nét mực tím giấu bàn tay mùa hạ
Lướt ngang trời bầy chim sẻ vừa qua